

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΗ ΗΜΕΡΑ

(Ανέκδοτο)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

ΑΙ, ή Δήμητρα συζωνόταν τούς ανθρώπους που παράτησαν. Του Αιμίλιου όμως, βλέπετε, το σύγχορδοσε, ή ενόμιζε πως του το συγχορεί. 'Όστόσο, από μέσα, το θερμομέτρο ξεσπεσε. 'Αλλά δέν ήταν ένα πράγμα που να τώ βλέπη. Καί φανταζόταν πως ξεσκολοιούσε άκόμα να θαναμάξη τόν Αιμίλιο, όσο και τή στιγμή που τόν άγγαλιζε και τόν φιλούσε κάτω άπ' τώ πεύω...

"Α, όχι, αυτό δέν θα τώ Ξανάκανε... σήμερα. 'Η μητέρα της είχε δίκιο. Δέν έκανε να αναπαύσει έτσι τόν κόσμο. Τώρα... ήσυχία!

'Απειναντίας, ό Αιμίλιος ποθούσε πάλι τώ φίλ της. Μετανοούσε που δέν έποφελήθηκε περισσότερο, όταν την είχε ποστήτερα στά χέρια του. Καί καρδοκούσε την εύκαρία να την ξεμοναχιάση.

"Ε, δέν ήταν πολύ εύκολο. 'Εκτός άν τώθελε με την ίδια δύναμη κα' ή Δήμητρα. 'Αλλά' αυτή δέν τώθελε πιά. Τώ άπόφευγε σά να τώ φοβόταν. Πώς άντιστάφθηκαν οί όροι!... Καί μετά τώ γεύμα, όταν οί περισσότεροι ξεπλώθηκαν έδώ κα' εκεί, κάτω άπ' τά πεύια, ένα τόν πάρονιν λιγάκι, ξεπλώθηκε κα' αυτή, αλλά κοντά στην Ούρανία και... στη μητέρα της! 'Ο Αιμίλιος, ξεπλωμένος πολύ πιο πέρα, ήταν άδύνατο να σπυθή ως εκεί χωρίς σκάνδαλο μεγάλο...

Με γλειστά μάτια, άλλ' άγρυπνη, ή Δήμητρα τώ συλλογιόταν καί τώ μετάνοινε. Στιγμές-στιγμές, τής έρχόταν να σπυθή καί τώ πρόσφαση —ούφ! δέν είχε καλή έδώ! — καί να πύη να ξεπλώση κοντά στον Κωστάκη, που ήταν πιο κοντά στον Αιμίλιο. Για να μιούν τουλάχιστο... άν δέν ζωνόταν... 'Αλλά τώ μετάνοινε κα' αυτό. Κι' ή ώρα περνούσε με ήσυχία...

'Αξαφνα, άκούστηκε τώ γραμμόφωνο, —ένα μικρό γραμμόφωνο, βραχά στον τόνόκορα— που είχε πάει μαζί του ό 'Αλέξης. Κάτω, στό τετραίν που είχε στοιμένο ξεπύηδες ή παράγκα, μερικοί είχαν στήσει τώ χορό. 'Ηταν ώρα να σηκωθούν, να χορέψουν κα' οί άλλοι... κατά τώ πρόγραμμα. Καί πραγματωώς, ένας-ένας, δυό-δυό, σηκονόταν από τά πεύια, σιαζόνταν, φρεσκοαζόνταν —άπ' όλα είχαν έπεινα τά τσαντάκια, καί μωροδιές, καί πούδες, καί κοζινάδι— καί κατέβαιναν.

'Η Δήμητρα έμεινε τελευταία. Τόκανε με σωπό, ή αισθανόταν άκόμα κουρασμένη;... Καί τή στιγμή που σηκονόταν καί τίαζε τώ φουσιάν της, είδε τόν Αιμίλιο να την πλησιάζη. Είχε μείνει κα' αυτός στά πεύια; ή είχε κατεβεί στό χορό καί τώρα Ξαναβέβαιε για να τή βοή μονάχη;...

—Μά τί κάνετε; τής είπε. Δέ θα χορέψετε σεις;...

—'Ετοιμάζομαι, τώ είπε αλλά. Σταθήτε μια στιγμή, να πάμε μαζί.

—Μήπως προτιμάτε... να κάμουμε έναν περίπατο ως τώ εκκλησία;

—Οί δυό μας;

—Ναί.

—"Α, δέν κάνει! Τί θα ποίν οί άλλοι;...

—"Ο,τι είπαν καί τώ πρωί...

—Μά τώ πρωί... ήταν άνάγκη.

—Τώρα... δέν είναι;

—Γιά να μιλήσουμε; Μου φαίνεται πως τώ πρωί, με μια λέξη, τάκανε όλα!

—Κι' όμως... είναι καί πολλά άλλα να ποίμε. Περίεργο να μιν... αισθάνεστε καί σεις την άνάγκη!

Προπατούσαν, μιλώντας έτσι, μέσα στά πεύια. 'Ο Αιμίλιος προσπαθούσε να την τραβήξη προς τάνάνο. 'Εκείνη τώ ξεφευγε προς τά κάτω. Καί μια στιγμή την έπιασε άπ' τώ μπράτσο καί την κράτησε:

—Μά σταθήτε!... Τουλάχιστο ένα φίλι... 'Εδώ δέν είχε κανένας....

—"Α, όχι... 'Αφήστε με!...

Τώ τραβήχτηκε. Δέν ήθελε να Ξαναφληθούν. 'Εκείνος όμως, —πως άντιστάφθηκαν οί όροι!— ήθελε, ήθελε πολύ. Καί πού να Ξαναβούσε ως τώ βράδυ την εύκαρία; Καί καθώς την κρατούσε άκόμα, έσπυψε Ξαφνικά, τής έπιασε με τ' άλλο χέρι τώ μάγουλο καί τή φίλησε κοντά στό στόμα. Τόν φίλησε κα' εκείνη—τί νόκανε; προς όλιγον δέν τούχε πεί πως τόν αγαπά;— αλλά αυτό την πείραξε, τής καρδάνησε.

'Αποσπάστηκε με δύναμη, τόν άφησε κα' άρχισε να τρέχη προς τά κάτω. 'Εκείνος Ξοπίσω της.

Κι' όταν έφτασαν, ή Δήμητρα χόρεψε πρώτα με τόν 'Αλέξη καί κατόπι... με τόν 'Αντρέα.

Χόρεψε όμως καί με τόν Αιμίλιο. Αισθανόταν πως είχε πιά σ' αυτόν μια ύποχρέωση. Γιατί να τώ πη πως τόν αγαπά; γιατί να τόν φάλη πρώτη; Δέν τώ συγχορούσε όμως ούτε την επίδειξη—γιατί να γδυθή, αφού δέν ήταν να καλυπτήση;— ούτε την πολυαγία, ούτε την ίσοκροσία —γιατί να κάνη τόν άνόρεχτο;— ούτε την τελευταία επίθεση. Γιατί να τή φίληση με τή βία; Τώ είχε αυτή;

Καί τώ θερμομέτρο, μέσα της, έσπεσε... έσπεσε...

Δέν τώβλεπε, δέν τώ καταλάβαινε βέβαια άκόμα, άλλ' άρχισε να κάνη μερικές σκέψεις, από κείνες που κάνη κανένας μόνο σαν πέφτη ό πρώτος ένθουσιασμός.

Θάδινε δρόμο τώ 'Αντρέα καί θ' άραθονιαζόταν τόν Αιμίλιο. 'Επειτα;... Πότε θα μπορούσε αυτός να την πάρη; 'Οραώς ναί, ποστής ναί, την αγαπούσε ναί —κα' αλήθεια, τώρα έκανε σαν τρελός....

Αλλά ό άδερφός της είχε πεί πως ήταν φορητής μόλις τρεστής, καί πως οί γονείς του δέν είχαν μεγάλη περιουσία. Καί θα την πάντρευε ποτέ ό πατέρας της κα' ένα τραχο νέο, άν δέν έπαινε τώ δίπλωμά του κα' άν δέν έπαινε δουλειά; Δηλαδή, ξήσε, Μαύρε μου....

Τώ δελανό, βρέθηκαν πάλι μαζί σ' έναν άπομακρο βράχο τής άκορογαλιάς. Γι' ασφάλεια, ή Δήμητρα είχε πάει κοντά της καί την 'Ηρώ. 'Αλλά ή μικρή άδερφή δέν ήταν εμπόδιο για μια όμιλία. Κινηγούσε καθούρια, σαφάλλονε ψηλότερα, άνεδοκατέβαινε, κοίταζε τή θάλασσα, παρακολούθουσε τής μανούβρες μιας ψαροβαρκας, καί τούς άφανε να μιούν.

—Μου είπατε ποστήτερα πως έχομε να ποίμε κα' άλλα πολλά... Τώ άναγνωρίζω... Δέν τά λέει όλα ή μεγάλη εκείνη λέξη... Κι' ήθελα ν' άκούσω τί άλλο έχετε να μου πητε....

—'Εγώ; Τίποτα! Αυτή την ώρα... είμ' εύτυχημένος να κάθουμαι κοντά σας καί... να βλέπω

τά μάτια σας καί τή θάλασσα.

—'Οραία! Κι' άν δέν ήταν κα' ή 'Ηρώ, θα είσαστε άκόμα πιο εύτυχημένος... να με φιλάτε!

—"Ω, ναί! δέν τώ κρύβω...

—Μ' αγαπάτε λοιπόν;

—Ούτε αυτό, βλέπετε, δέν τώ κρύβω.

—Μ' αληθινά;

—"Όσο γίνεται!

—Μου δίνετε λοιπόν τώ δικαίωμα να τώ πώ στους γονείς μου;

'Ο Αιμίλιος σκίτησε σά να τρώμαζε.

—Μά... είναι τώση βία; ψυθύρισε.

—Ναί, δυστυχώς... είναι βία. Οί γονείς μου λογαριάζουν να με παντρεύουν με τόν 'Αντρέα... σας μιλω, βλέπετε, ειλκρινώς... Καί για ν' άρηνθώ ένα γάμο, πού αυτοί τόν θεωρούν τόσο καλό, πρέπει να τούς πώ τώ λόγο, Κι' ό λόγος αυτός νάκα ισχυρός. 'Εννοείτε τώρα;

—'Εννοώ... αλλά...

—'Αλλά τί;...

—Δέν ξέρω... μου φαίνεται πως είναι πολύ πρόωρα αυτά πού μου

Σουλατορίζαν στο σταθμό, περιμένοντας τώ τραίνο...

Λέτε!... 'Αφήσμε πούλάχριστο νά τελειώση... ή πρώτη ήμέρα τής άγάτης μας!

Γέλασε καθώς τόπε αυτό, μά φρανόταν πολύ σπυνοχωρημένος... —Κιιά, ελπε ή Δήμητρα. "Άς αφήσω νά τελειώση... κι αυτή ή ήμέρα, και πολλές άλλες άκόμη... Δέν μπορώ νά πώ τίποτα, άν δέν μου δώσετε τήν άδεια σεις..." "Α! τί άμορφα πού ξεσνά κείνη ή φαρύβαρκα!... Μά πού πάει; Τή νύχτα φραφείουν αυτοί;

"Άλλαξε τήν κούβέντα ξεπίτηδες, γιατί ήταν άρκετά όσα ειχε άκούσει. Παρίμενε νά τής πη μ' ένθουσιασμό: «'Εγώ, τώρ' άμέσως, νά τώ πώ τής μαμάς σας, νά τώ πώ τού Κωστάκη!» Και τής ελπε πώς ήταν άκόμα πρόορο! "Ένας άλλος, στή θέση του, —ό 'Αντρέας άζαφρα— θάφτανε και νά τήν κλέψη, άν οι γονείς τής ή οι γονείς του δέν ήθελαν νά τού τή δώσουν. Κι αυτός;...

Τού έλειπε ή θέληση, ή δύναμη, ή πρωτοβουλία, ό άνδρισμός πελοσπάντων. Φυσικά! Ένας μαλθακός, νωθρός, φραγός, τεμπέλης, ποιητής, πού δέν ήξερε ούτε κούλιμα!... "Άστρας σάν τόν κρινό κι' άδύνατος σάν κι' αυτόν...

"Άστρας! Δέ βαρύνεσαι! 'Η άντριάνα άμορφα είνε άλλη. Καί ξεσνάειθε μεροσά τής τώ μαύρο, λιοκαμένο, τώ σοβαρό σώμα τού 'Αντρέα, όπως χιλώσε τόν κόσμο προτήτερα στή θάλασσα, και τής φάνηκε τώρα τόσο φραώτερο!...

Μπήκαν στ' αυτεκίνητα πούν βραδιώσαι άκόμα. Αύτή τή φορά, ή Δήμητρα ειχε κοντά τής και τόν Αιμίλιο, γιατί αυτός εφρόντασε νά έξασφαλίση θέση στό ίδιο αυτεκίνητο. 'Αλλά δέν τής έκανε ούτε ζέστη, ούτε κρύο...

"Όταν έφτασαν στό σταθμό, γιά νά πάρουν τώ τραίνο, τόν βρήκαν φωτισμένο. 'Ηταν τά πρώτα φώτα πού άναβαν, μέσα στό φρωτεινό άκόμα, τώ άτέλειωτο καλοκαιριστικό δειλινό. Κι' ή Δήμητρα σπύλογιστηκε: «Πάει κι' αυτό! τελείωσε μαζί με τήν ήμέρα!... Τήν πρώτη, και τή μόνη ήμέρα τής άγάτης μου. Χά, χά, χά! Τρέλλες πού γάνω κι' εγώ!...» —Μονάχη σου γελάς; τής ελπε ή μητέρα τής.

—Ναί, κάτι θυμήθηκα. Καί καθώς σπύλοπαρίζαν, περιμένοντας τώ τραίνο, τήν τραβήξε άπ' τώ μπράτσο παρατέρα και τής ελπε:

—Μην πήτε τίποτα τού μοσιπά... γιά τόν 'Αντρέα. Προτήτερα ήμουν φουρισμένη...

Στό βαγόνι, κάθησε άνάμεσα στήν Ουρανία και στόν 'Αντρέα. Κι' ούτε κινήθηκε άπ' τή θέση τής καθόλου. 'Ανακού τής πάλλ, όπως τώ προί, καθόταν ό Αιμίλιος με τόν άδερφό τής. Μ' άπόφευγε και νά τόν κελάξη. Δέν αισθανόταν τώρα παρά τύχη, μετάνοια και ντροπή.

«Τρέλλες πού γάνω κι' εγώ!»

'Ο 'Αντρέας ήταν θυμωμένος. "Όταν έφτασαν στήν 'Αθήνα, συνώδερε τήν οικογένεια ως τώ σπίτι τής —ό Αιμίλιος τούς ειχε χωρηήσει στήν 'Ομόνοια— αλλά δέν ήθελε ν' άνεβή άπάνω, τάχα πώς ήταν άργά.

'Η Δήμητρα τότε τόν άρπαξε, τόν έμπασε με τή βία, και τόν άνέβασε όλη τή σκάλα με σπρωξιές, άγκυκαλιώματα, γέλια και φιλιά.

1931 ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ Τής 'Ακαδημίας 'Αθηνών

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΙ

Μιά μέρα παρουσιάστηκαν στόν βασιλέα τής 'Αγγλίας Γουλιέλμο τόν επιλεγόμενο 'Εριθρό, δυό καλόγεροι γιά νά έξαγοράσουν τή θέση ήγοιμένου σέ κάποιο μοναστήρι.

Καθένας άπ' αυτούς προσπαθούσε νά πετύχη τώ σκοπό του, προσφέροντας όσο μπορούσε περισσότερα χρήματα.

Τότε ό βασιλεύς γύρισε προς ένα τρίτο μοναχό πού παρευρισκόταν στή συζήτηση, και τόν ρώτησε:

—'Εσύ τί προσφέρεις;

—Όποτε μιά πεντάρα, Μεγαλειότατε, άποκρίθηκε ό μοναχός.

—Γιατί;

—Γιατί δέν τώ καταδέχεται ή συνειδήσί μου ν' άγοράσω με χρήματα ένα άξίωμα ιερό, ελπε με σταθερότητα ό καλόγερος.

—Τότε εσύ είσαι ό πώ κατάλληλος άπ' τούς τρεις γι' αυτή τή θέση, φράμαξε ό βασιλεύς.

Καί άμέσως τόν διόρισε ήγοιμένο τού διαφιλονεικούμενου μοναστηριού.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Μετά τήν κατάληψη τής Σμύρνης. 'Η πατρίδες τού κ. Δαμβέρην. 'Ένα ώραίο τηλεγράφημα. 'Η άπάντησις τού κ. Βενιζέλου. 'Η ίτιές τής 'Αγγλίας. Πούθε κρατάει ή... σκούφια τούς. 'Η ναυμαχία τής «'Ελλης». Ένας ύπέροχος διάλογος. 'Η πολυμάθεια τού κ. Μιχαλακοπούλου, κτλ.

"Όταν ό 'Ελληνικός στρατός κατέλαβε τή Σμύρνη, ό κ. 'Ιωάν. Δαμβέρην, άπέστειλε τώ έξής τηλεγράφημα προς τόν κ. Βενιζέλο:

«'Εως τώρα εγγώριζα ότι ειχα δυό πατρίδες. Τήν Κρήτη και τή Σμύρνη. Καί τας δυό τας έλευθερώσατε. 'Η ευγνωμοσύνη μου είνε μεγάλη. Τώρα μανθάνω ότι ή αρχική καταγωγή μου είνε από τήν Κωνσταντινούπολι. "Ωστε;...»

Και ό κ. Βενιζέλος τού άπάντησε τηλεγραφικώς:

«'Ωστε... καλήν θρεξίν!»... *

Κάποτε ένας πωλής 'Αγγλος ποιητής έλαβε πεσκέσι άπ' τή Σμύρνη ένα καλάθι με σίκα. Τώ καλάθι αυτό ήταν πλεγμένο άπό κλωνάρια ίτιές και ειχε τόσο κωμικό σχήμα, ώστε ό ποιητής, άφού τώ άδειασε, τώ κρέμασε έξω άπ' τόν κήπο του, σ' ένα φράχτη. Μιά μέρα όμως παρατήρησε ότι ένα άπ' τά κλαδιά τής λυγαριάς ειχε βγάλει φύλλα. Τώ ξεχώρισε λοιπόν άπό τ' άλλα και τώ έχωσε στή γή, όπου φυτόσεσε κι' εγινε δέντρο. 'Απ' αυτό λέγεται ότι προήλθαν όλες ή πολυλήθειες ίτιές πού βρίσκονται σήμερα στήν 'Αγγλία.

Κατά τήν ιστορική ναυμαχία τής «'Ελλης» κι' ένώ ή όδίδες έπεφταν γύρω σάν βροχή, διεξήχθη ό άκόλουθος χαρακτηριστικός διάλογος μεταξύ τού ύπεκλειωτού τσαπλλητού τής «'Ελλης» Κ. Κορονέλου και τού πολιτικού μαγειρίου Γερασίου Προκόπη:

—Καλά, μωρέ Γεράσιμη, ρώτησε ό πρώτος τόν δεύτερο, τί ήθελες εσύ άπό πολίτης πού ήσαν, νά ρθής στό πολεμικό με τέτοια φωτιά;

Και ό ύπέροχος μάγειρος άπάντησε:

—Δέν υπάρχει κανένας φόβος, κέρ Κοιστή. Με Τούρκους έχομε νά κάνουμε και τούς φοβάσαι;

'Ο άληθινόητος συνάδελφος Γεώργιος Οικονομόπουλος, ό γνωστός με τώ όνομα Γάτος, διεξήχθη μία χειμωνιάτικη μέρα στήν όδον Σταδίου χωρίς έπανοφόσι, μ' ένα σακκάκι πωλή, γεμάτο τρώτες.

—Βρε Γιώργε, πού ειπε κάποιος γνωστός του, πώς γυρίζεις έτσι; Θα κρυώσης!

—Μπά! άπάντησε στωικά ό Γάτος, δείχνοντας τώ σακκάκι του. Βλέπεις; Τώ κρύο μανίει άπ' τή μιά τρώτα τού σακκακιού και φεύγει άπ' τήν άλλη!...

'Ενας άπό τούς πώ μετέτρούς και πολυμάθεις 'Ελληνας είνε κι' ό ύπουργός τών 'Εξωτερικών κ. Μιχαλακοπούλος.

Οί έμυλιώπτες μαζί του θανατώνουν τόν πλούτο τών γνώσεών του και τήν καλή χρησιμοποίησι αυτών.

Κατά τώ τελευταίο ταξίδι τού κ. Μιχαλακοπούλου στό Ρέθυμνο ή τις εορτές τού 'Αρκαδίου, ό έκ τών συγκατεβάντων μαζί του ύπουργός κ. Περ. 'Αργυρόπουλος, εκτελών παλαιάν ύπόσχεση, έστεφάνωσε τόν κ. Πολ. Τσάκωνα μετά τής δος Πιρελαέλου.

Τή στιγμή πού έτελείτο τώ μυστήριο τού γάμου κι' ό παπάς έψαλλε τήν ευχή στους νεονύμφους:

—'Ινα εκτελούν τά κατά Νόμον...»

'Ο κ. Μιχαλακοπούλος γύρισε και ρώτησε τόν κ. Μάνο Τσάκωνα, άδελφό τού γαμητού:

—Ξέρεις τί είνε αυτά τά «Κατά Νόμον»;

—'Όχι, άπάντησε ό κ. Τσάκωνας.

—'Όχι, ειπαν κι' όλοι οι άλλοι παριστάμενοι.

—Όποτε κι' εγώ ξέρο, έπρόσθεσε κι' ό ύπουργός κ. 'Αργυρόπουλος, άν κι' έχω νυμφευθεί «Κατά Νόμον».

—Λοιπόν, τούς εξήγησε ό κ. Μιχαλακοπούλος, τώ «Κατά Νόμον» σημαίνει «Κατά τόν Νόμον τού Μωυσέως». 'Ο δέ Νόμος ό Μωσαϊκός όριζε πόσες φορές τώ έτος έπρεπε νά «συννινώση» ό σύζυγος με τή γυναίκα του. Λοιπόν οι έχοντες τά περισσότερα δικαιώματα, κατά τόν Μωσαϊκό νόμο, τής «συννινώσεως» μετά τής σύζυγου των, ήσαν πρώτα—πρώτα όλοι γενικώς οι... χειρόνακτες και οι άχθοφόροι, δεύτερα οι γεωργοί και τελευταίοι οι... λόγιοι, δηλαδή οι διανοούμενοι γενικώς, οι νομιαθείς, οι ποιητά και οι τοιοῦτοι!...

JK

